

V Bruseli 26. mája 2023
(OR. en)

9608/23

SOC 329
EMPL 212
EDUC 168
ECOFIN 454

POZNÁMKA

Od:	Predsedníctvo
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Predmet:	Európsky semester 2023 – <i>diskusia o smerovaní</i> – <i>prezentácia kľúčových posolstiev k rámci sociálnej konvergenzie príslušnými predsedami Výboru pre zamestnanosť a Výboru pre sociálnu ochranu</i>

Delegáciám v prílohe zasielame orientačnú poznámku predsedníctva na uvedenú tému na účely diskusie o smerovaní na zasadnutí Rady (EPSCO) 12. júna 2023.

1. Jarný balík európskeho semestra 2023

V jarnom balíku semestra 2023 sa v sociálno-ekonomickom kontexte poukazuje na kľúčové výzvy Únie a jej členských štátov v rámci štyroch rozmerov konkurencieschopnej udržateľnosti – makroekonomickej stability, spravodlivosti, environmentálnej udržateľnosti a produktivity. Hospodársky rast v Únii sa ukazuje ako odolný a trh práce ostáva silný s historicky vysokými mierami zamestnanosti. Zároveň však pretrvávajú značné nedostatky, pokiaľ ide o zručnosti a pracovné sily, ktoré brzdia rast čoraz väčšieho počtu podnikov, a v niektorých skupinách obyvateľstva vrátane žien a mladých ľudí pretrvávajú aj rozdiely v zamestnanosti. Hoci napätie v súvislosti s cenami energií povolilo a celková inflácia o niečo poklesla, nejaký čas ešte potrvá, kým pominú cenové tlaky, ktoré tak budú aj naďalej ovplyvňovať kúpnu silu domácností, najmä skupín s nízkymi a nižšími strednými príjmami. Mzdy rástli tempom výrazne pod úrovňou inflácie, no aj keď to nevedlo k ďalšej inflácii, došlo k výraznému narušeniu reálnych príjmov pracovníkov, čo sa odrazilo na ich kúpnej sile.

Pri súčasných vysokých životných nákladoch je kľúčové, aby sa odstránili nedostatky, pokiaľ ide o prístup k adekvátnym a udržateľným systémom sociálnej ochrany a začlenenia, ak sa má minimalizovať vplyv vysokej inflácie na zraniteľné osoby, a aby sa mzdy vyvíjali tak, že sa zmierni strata kúpnej sily najmä v prípade osôb s nízkymi príjmami, pričom sa udrží zamestnanosť. V tejto súvislosti zohráva dôležitú úlohu aj pravidelná aktualizácia minimálnych miezd. Zároveň musia systémy sociálnej ochrany a začlenenia zachovať pracovné stimuly a aktívne podporovať účasť na trhu práce a začleňovanie doň. Všetky tieto prvky sú kľúčové, ak sa má zabrániť zvýšeniu rizika chudoby a prejavov nerovnosti.

Okrem krátkodobých priorít sa v jarnom balíku vyzýva, aby sa riešili aj dlhodobé výzvy vrátane posilnenia konkurencieschopnosti a odolnosti hospodárstva EÚ a aby sa dosiahol rýchly pokrok v zelenej a digitálnej transformácii. Pre urýchlenie spravodlivej dvojakej transformácie a na podporu vykonávania Európskeho piliera sociálnych práv má zásadný význam mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti spolu s ďalším financovaním z prostriedkov EÚ, ako napr. z fondov politiky súdržnosti. Prebiehajúca revízia plánov obnovy a odolnosti je príležitosťou, aby sa v súlade s odporúčaním Rady o zabezpečení spravodlivej transformácie na klimaticky neutrálne hospodárstvo a s Priemyselným plánom Zelenej dohody EÚ riešili otázky súvisiace s energetickou bezpečnosťou a priemyselným prechodom na emisne neutrálne hospodárstvo a tiež aby sa podporila zrýchlená rekvalifikácia pracovnej sily na zručnosti relevantné pre zelenú transformáciu.

V správach o jednotlivých krajinách na rok 2023 sa označili politické opatrenia, ktoré je potrebné prijať na úrovni členských štátov, aby sa zvládli krátkodobé, ako aj štrukturálne výzvy. Pozorne sa pritom skúma realizácia plánov podpory obnovy a odolnosti, pričom sa upozorňuje na riziká vo vykonávaní a časové sklzy, ktorými sa majú členské štáty zaoberať. Správy o jednotlivých krajinách posudzujú pokrok, aký sa dosiahol vo vykonávaní Európskeho piliera sociálnych práv a v dosahovaní hlavných únijných a národných cieľových hodnôt na rok 2030 v oblasti zamestnanosti, zručností a znižovania chudoby, ako aj cieľov udržateľného rozvoja. Na základe analýzy v správach o jednotlivých krajinách odporúčania pre jednotlivé krajiny na rok 2023 navrhované Komisiou poskytujú členským štátom usmernenia, ako zvládať kľúčové výzvy, ktorými sa plány obnovy a odolnosti zaoberajú len čiastočne alebo nezaoberajú vôbec.

2. Rámec sociálnej konvergenzie ako možná súčasť európskeho semestra

Na zasadnutí Rady EPSCO v októbri 2021 Belgicko a Španielsko predložili iniciatívu na ďalšie posilnenie sociálneho rozmeru európskeho semestra. Francúzske predsedníctvo v januári 2022 poverilo Výbor pre zamestnanosť (EMCO) a Výbor pre sociálnu ochranu (SPC), aby do polovice roka 2022 vypracovali spoločné stanovisko, v ktorom by sa možné zavedenie a fungovanie takejto iniciatívy podrobnejšie preskúmalo. V stanovisku¹ sa odzrkadlili rôznorodé postoje členských štátov a niekoľko otázok o tom, akú by mala iniciatíva presnú podobu a ako by fungovala.

Na zasadnutí Rady EPSCO v júni 2022 sa uskutočnila diskusia o smerovaní, na ktorej niekoľkí ministri podporili spustenie pilotného projektu, aby sa iniciatíva dôkladnejšie preskúmala. České predsedníctvo na základe toho v septembri 2022 vyzvalo oba výbory, aby zriadili *ad hoc* spoločnú pracovnú skupinu EMCO-SPC a spustili pilotný projekt.

Švédske predsedníctvo vo februári 2023 vyzvalo EMCO a SPC, aby informovali Radu o svojom postoji k výsledku pilotného projektu a aby sa zaoberali kľúčovými otázkami, na ktoré poukázali vo svojom stanovisku z júna 2022. Patrili by sem otázky ako:

- vhodný názov nástroja,
- definície príslušnej terminológie,
- spôsob, akým by nástroj fungoval,
- spôsob, akým by sa začlenil do súčasného fungovania európskeho semestra a ako by ho ovplyvnil, vrátane úlohy EPSCO,
- jeho pridaná hodnota vo vzťahu k existujúcim nástrojom a
- možné dôsledky z hľadiska administratívneho zaťaženia členských štátov a oboch výborov.

¹ Dokument 9222/22.

Vzhľadom na možný súvis s diskusiami o širšej budúcnosti európskeho semestra predsedníctvo vyzvalo EMCO a SPC, aby si vypočuli názor prípravných orgánov Rady ECOFIN.

V odpovedi na túto výzvu predsedníctva výbory predstavili svoje názory v *Kľúčových posolstvách EMCO a SPC²* k zavedeniu rámca sociálnej konvergenzie do európskeho semestra.

Po výzve švédskeho predsedníctva, aby si vypočuli názor prípravných orgánov Rady ECOFIN, sa 16. mája 2023 uskutočnil dialóg medzi EMCO, SPC a Výborom pre hospodársku politiku (EPC). Názory EPC sú zhrnuté v liste EMCO a SPC predsedníctvu z 25. mája 2023, kde sa okrem iného vyzýva k tomu, aby sa o navrhovanom rámci uskutočnila spoločná diskusia na technickej úrovni. O prebiehajúcej práci na rámci sociálnej konvergenzie boli 16. mája informovaní aj ministri Rady ECOFIN.

Švédske predsedníctvo má v úmysle zistiť, akú mieru podpory má zavedenie rámca sociálnej konvergenzie do procesu európskeho semestra, prebrať túto otázku počas diskusie o smerovaní na júnovom zasadnutí Rady EPSCO.

Ministri sa vyzývajú, aby uviedli svoje názory na tieto otázky:

- *Identifikujú sa podľa vášho názoru v jarnom balíku semestra 2023 správne všetky relevantné výzvy a politické priority v pôsobnosti Rady EPSCO, ktoré sa javia potrebné v súčasnom sociálno-ekonomickom kontexte?*
- *Vzhľadom na preskúmanie, ktoré uskutočnili Výbor pre zamestnanosť a Výbor pre sociálnu ochranu, podporili by ste posilnenie monitorovania vzostupnej sociálnej konvergenzie v európskom semestri tým, že by sa doň začlenil rámec sociálnej konvergenzie, ako sa uvádza v kľúčových posolstvách?*
- *Podporili by ste myšlienku, aby Rada EPSCO každoročne schvaľovala závery Rady o sociálnej konvergencii v Únii na základe zistení a mnohostranných rokovaní v novom rámci?*

² Dokument 9481/23.